

Ο θρησκευτικός τουρισμός στη Θεσσαλία - Χαρακτηριστικά επισκεπτών στα Μετέωρα

/ [Επικαιρότητα](#)

«Στην Ελλάδα, ο [θρησκευτικός τουρισμός](#) αποτελεί σημαντικό τμήμα της τουριστικής κίνησης και αφορά την επίσκεψη σε θρησκευτικούς τόπους λατρείας, όπως μοναστήρια και εκκλησίες. Ένα μεγάλο μέρος των εγχώριων και αλλοδαπών τουριστών στην Ελλάδα έχει ως αποκλειστικό ή συμπληρωματικό προορισμό περιοχές με θρησκευτικούς ή πολιτιστικούς πόρους. Η Ελλάδα, ως ένα από τα πρώτα χριστιανικά κέντρα που δημιουργήθηκε, διαθέτει σημαντικό αριθμό ναών και μνημείων του ορθόδοξου χριστιανισμού, που την καθιστούν ιδανικό προορισμό για χιλιάδες προσκυνητές. Ο κάθε επισκέπτης μπορεί να συναντήσει μνημεία που διασώζονται για πολλούς αιώνες, τα οποία διακρίνονται για την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική τους και αποτελούν πλούσια θρησκευτική κληρονομιά της χώρας».

Πρόκειται για στοιχεία μελέτης του ομότιμου καθηγητή της Πολυτεχνικής Σχολής του πανεπιστημίου Θεσσαλίας Σεραφείμ Πολύζου, ο οποίος ερευνά τη χωρική και οικονομική διάσταση του θρησκευτικού τουρισμού στην χώρα μας με αναφορά στη Θεσσαλία.

Όλοι οι νομοί της χώρας, σύμφωνα με τον ίδιο, κατέχουν κειμηλιακούς θησαυρούς, με αποτέλεσμα να καθίστανται τουριστικά ελκυστικοί για μεγάλο αριθμό τουριστών. Τα μνημεία της ελληνικής ορθόδοξης εκκλησίας, όπως βυζαντινές και οι μεταβυζαντινές εκκλησίες, καθεδρικοί ναοί, ξωκλήσια και τα μοναστήρια δείχνουν τη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία, είναι τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς και αποτελούν αξιόλογο πόλο έλξης επισκεπτών. Για την κατανόηση της περιφερειακής διάστασης του θρησκευτικού τουρισμού στην Ελλάδα ο κ. Πολύζος προχωρά σε αναφορά στα θρησκευτικά μνημεία που διαθέτει κάθε Περιφέρεια της χώρας.

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Τα σημαντικότερα μνημεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας που συνδέονται με το θρησκευτικό τουρισμό αφορούν το δίκτυο των περιοχών: Καλαμπάκα-Μετέωρα, Πήλιο, Σκόπελος και Όλυμπος. Από τις παραπάνω περιοχές τα Μετέωρα, σύμφωνα με τον ίδιο, αποτελούν τον ισχυρότερο πόλο έλξης για όλη την Περιφέρεια λόγω του πλήθους των μονών, αλλά και της πολιτισμικής και θρησκευτικής τους αξίας. Εκτός τούτων, υπάρχουν και άλλες περιοχές στην Περιφέρεια Θεσσαλίας που διαθέτουν εκκλησίες και μοναστήρια, που αποτελούν ενδιαφέροντες προορισμούς για θρησκευτικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς λόγους. Ως πιο σημαντικά θρησκευτικά μνημεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

(α) Στην περιοχή του ν. Τρικάλων τα Μετέωρα, όπου από τα 24 μοναστήρια, σήμερα λειτουργούν τα 6 ενώ τα υπόλοιπα 18 είναι ακατοίκητα και ερειπωμένα και η εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Καλαμπάκα ιδρύθηκε τον 10ο ή 11ο αιώνα, είναι βασιλικού ρυθμού με τοιχογραφίες του 12ου αιώνα. Επίσης, το εξωκλήσι των Αγίων Αποστόλων στη Σαρακίνα (17ος αιώνας), η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Βυτουμά είναι ένα από τα πιο χαρακτηριστικά και αξιολογότερα μνημεία της περιοχής (1161), η Αγία Παρασκευή στη θέση «Στέρνα» του Κόζιακα, οι εκκλησίες Καστρακίου κ.α.

(β) Στην περιοχή του Νομού Καρδίτσας η Μονή Κορώνας (16ου αιώνα), η Μονή Πελεκητής (17ου αιώνα), η Μονή Γέννησης της Θεοτόκου (17ου αιώνα) στην

περιοχή Σάικας, ο Ναός Αγίας Τριάδος (18ου αιώνα) στο Δ.Δ. Φυλακτής, το μοναστήρι της Αγίας Τριάδος Μορφοβουνίου κ.α.

(γ) Στην περιοχή του Νομού Μαγνησίας ο Μητροπολιτικός Ναός των Τριών Ιεραρχών της Σκιάθου, η εκκλησία της Παναγίας Λιμνιάς από την πόλη Λίμνη της Εύβοιας, η Μονή Ευαγγελίστριας, η μοναδική εν λειτουργία μονή της Σκιάθου, η Μονή Παναγιάς Κουνίστρας, η γυναικεία Ιερά Μονή του Τιμίου Προδρόμου της Σκοπέλου, πολλές εκκλησίες στην περιοχή Πηλίου κ.λ.π.

(δ) Στην περιοχή του Νομού Λάρισας, ο οποίος έχει μεγάλο αριθμό επισκέψιμων χριστιανικών μνημείων, ιδιαίτερα μάλιστα στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές, κυρίως στις περιοχές Ελασσόνας και Ολύμπου.

Χαρακτηριστικά των επισκεπτών της περιοχής Μετεώρων

Επίσης ο ομότιμος καθηγητής κάνει μια συνοπτική παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των επισκεπτών της περιοχής Μετεώρων Τρικάλων και των θρησκευτικών μνημείων της περιοχής. Τα στοιχεία της ανάλυσης λήφθηκαν από σχετική επιτόπια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Στην εν λόγω έρευνα συμπληρώθηκαν συνολικά 128 ερωτηματολόγια που απευθύνονταν σε επισκέπτες – τουρίστες, οι οποίοι επιλέχθηκαν τυχαία. Το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε ήταν γραμμένο στα ελληνικά και τα αγγλικά, ενώ στο σύνολο των ερωτωμένων το ποσοστό των γυναικών ήταν 53% ενώ των ανδρών 47%.

Η προέλευση των αλλοδαπών επισκεπτών

Από το σύνολο των επισκεπτών της περιοχής Μετεώρων ένα ποσοστό 28% ήταν Έλληνες ενώ το υπόλοιπο 72% ήταν αλλοδαποί. Επίσης, προκύπτει ότι οι προελεύσεις των αλλοδαπών επισκεπτών είναι από διάφορες χώρες, ορισμένες των οποίων βρίσκονται σε μεγάλη γεωγραφική απόσταση από την Ελλάδα (ΗΠΑ, Αυστραλία, Ινδία, Ιαπωνία, Κίνα), γεγονός που δείχνει την «ακτινοβολία» της περιοχής σε όλο τον κόσμο. Από το σύνολο των αλλοδαπών επισκεπτών, τα μεγαλύτερα ποσοστά προέρχονταν από τη Ρωσία, την Ιταλία, την Κύπρο και τη Ρουμανία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το μορφωτικό επίπεδο των επισκεπτών. Παρατηρούμε ότι, ως προς το μορφωτικό επίπεδο οι επισκέπτες στην πλειονότητά τους είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ, ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό έχει τη βασική

μόρφωση. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο θρησκευτικός τουρισμός στην υπό εξέταση περιοχή συνδέεται με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών έχει μόρφωση ανωτάτου επιπέδου. Με άλλα λόγια, το μορφωτικό προφίλ των θρησκευτικών τουριστών στα Μετέωρα, δεν σχετίζεται με άτομα που κάνουν προσπάθεια για «προσευχή και πνευματική πρόοδο», αλλά άτομα με ευρύτερα πολιτιστικά ενδιαφέροντα και κίνητρα.

Όπως έχει γενικότερα παρατηρηθεί, στις περισσότερες περιπτώσεις επιδιώκεται ένας συνδυασμός του θρησκευτικού στοιχείου με το πολιτιστικό / καλλιτεχνικό / ιστορικό και φυσικό στοιχείο. Όπως και σε άλλες περιπτώσεις, (π.χ. στο Μον Σεν Μισέλ, στο Βατικανό, στο Βαπτιστήριο της Φλωρεντίας κ.λπ.), έτσι και στα Μετέωρα τα κίνητρα των επισκεπτών είναι περισσότερα του ενός. Η αξιοποίηση όμως, από τους τοπικούς τουριστικούς παράγοντες των θρησκευτικών επισκέψεων και της τέλεσης προσκυνήματος έχει οικονομικά χαρακτηριστικά και κίνητρα, γιατί τα οικονομικά οφέλη είναι σημαντικά.

Ο ίδιος τονίζει στο Αθηναϊκό -Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων: «Ο θρησκευτικός τουρισμός αποτελεί μια από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, με μεγάλη επίδραση στην εθνική και περιφερειακή ανάπτυξη. Για την Ελλάδα, ο μεγάλος αριθμός πολιτιστικών και θρησκευτικών μνημείων που διαθέτει σε όλες τις περιφέρειές της, δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού και την αξιοποίηση της συμβολής του στην ανάπτυξη των μειονεκτικών και λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών της».

(Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ / Αποστόλης Ζώης)